

N.F.S. Grundtvig “De Christnes Aand”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.12, april 2018

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1842 (SJ: 734)

Teksten er etableret af Lotte Hoffmann

Punktkommentarer og indledning er skrevet af Lotte Hoffmann, redigeret af Klaus Nielsen og Kirsten Vad

Tekstredigering er skrevet af Lotte Hoffmann, redigeret af Klaus Nielsen og Henrik Yde

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.theol. h.c. Niels Jørgen Cappelørn

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

[A:149]

De Christnes Aand.

- 1 Sover Du? hvor kan Du sove,
Christenhedens Folke-Aand!
Lade gaae for Vind og Vove
Værket af Guds Høirehaand:
Herrens Folk med Himlens Farve,
Født til Jordens Kreds at arve!
- 2 I den dorske Morgen-Svale,
Efter *Fastens* Fruedag,
Alle Aander laae i Dvale,
Kroppen kun var Sjælens Sag,
Selv af Kæmpers Aand i *Norden*
Saaes kun Spor, ei Daad paa Jorden!
- 3 Da var Du dog tidlig oppe,

Vakde med dit Bjarkemaal,
Midt imellem dovne Kroppe,
Ham, som trodsed Band og Baal:
Dødning-Skjald om Livets Seire,
Mærkesmand i Lysets Leire!

4 |A:150| Imod Keiseren og Paven:

Kroppens Ret og Mørkets Magt,
Satte Du en Munk med Staven,
Gik med Gaasefjer i Pagt,
Gjorde med en Røst i Ørke
Skiel imellem *Lys* og *Mørke*!

5 Lysets Børn da græd af Glæde,

Alle Morgen-Stjerner sang,
Maanen sprang til Ny fra Næde,
Solen standsede sin Gang,
For at see paa Konge-Slaget,
Cananiter-Nederlaget!

6 Nu er alle Aander oppe,

Tone Flag og blanke Skjold,
Hilse paa forvovne Kroppe
Kun med Blæsten vinterkold,
Støde, hver for sine Runer,
Sine Rette, i Basuner!

7 *Folke-Aand* er Tidens Løsen,

Frihed er dens Herre-Krav,
Fra *Olympen* op til *Mjøsen*:
Frihed for sin Røst og Stav,
Frihed til, paa egen Fare,
I sit Folk sig at forklare!

8 Sover Du? hvor kan Du sove,

Christenhedens Folke-Aand!
Tør kun Du ei Kampen vove
For Din Ret fra Hedenold?
Du, som saaed *Lys* i Vange!
Est nu Du for *Klarhed* bange?

9 |A:151| Skal nu Keiseren og Paven,

Selv i Helved, trodse paa,
Du et Folk har kun i Graven:
Israel med Læber blaa;
Havde kun af *deres* Naade

Navn for rundt om Land at raade?

- 10 Skal det som en *Dæmesage*,
Som en østlig *Gylfe-Leg*,
Som en Jødeløgn af *Brage*,
Luftes ud paa Lysets Vei;
At *Guds Søn* et Folk sig kjøbde,
Som med *Sandheds Aand* Han døbde!
- 11 Folket af al Jordens Stammer,
Med al Verdens Tungemaal,
Christnet under Pindse-Flammer,
Luttret gjennem Helved-Baal;
Folket, født af Morgen-Røden,
Skal i Mulm det friste Døden!
- 12 Kongen i de høie Sale,
Som forsmaaer alt Jordens Guld,
Dyr paa Bjerg og Ax i Dale,
Men ei Hjerterum af Muld;
Tør ei Han, paa egen Fare,
I sin Aand sit Folk forklare!
- 13 Han, hvis Ordsprog er en Hammer,
Som kan knuse *File-Fjeld*,
Han, hvis Sendebud er Flammer,
Som gjør lyst selv midt i *Hel*,
Vil Han al sin Roes berøves,
Reent fordunkles, overdøves!
- 14 |A:152| Stille Støv! gak ei irette
Med din Frelser og Hans Aand!
Lign ei ved en Folke-Vætte
Kjærlighedens Høirehaand!
Uden Stoi, i Stilheds Leire,
Aanden med *Guds Fred* vil seire!
- 15 Lad kun alle Vætter larme,
Klare sig i Speil af Iis!
Fader-Røsten aander Varme,
Toner for det *Paradis*,
Som kun, naar det mildt forsvares,
I Guds Ansigts Lys forklares!
- 16 Hvor de Læber sig bevæge,
Som bevare Sandheds Ord,

Vække de og vederkvæge
Hvad i Dvale sank paa Jord,
Men ei Ham, som aldrig slummer,
Som, kun naar Han vil, forstummer!

17 Hvor det Folke-Hjerte banker,
Som har Lyst til *evig* Fred,
Der oprinde lyse Tanker,
Som Guds Aand sig kjender ved,
Fred der skjænkes, *Frihed* kjøbes
Til med *Vand og Aand* at døbes!

18 Der i *Herrens* Navn det toner
Til de Vældige paa Jord:
Har I kiære eders Kroner,
Giver *fri* da *Aand og Ord!*
Med sit Ord da *Æres-Aanden*
Lænkebinder *Oprørs-Haanden!*

19 **A:153**Saa fra immergrønne Skove,
Kæmpers Gudhjem høit i Nord,
Over Tidens blanke Vove,
Toner det som Fugle-Chor,
Om den Frist, som *Odin* finder,
Om det Baand, som *Ulven* binder!

20 Frygter I for *mine* Domme,
Agter I paa *mine* Ord,
Skatter I den Rosensblomme,
Som i Paradiset groer;
Lad mig fri for eders Throne
Vandre med min *Torne-Krone!*

21 Hvis mig lysted Magt og *Ære*,
Efter denne Verdens Skik,
Tog med Himlens Engle-Hære
Jeg dem i et Øieblik;
Men min Hu staaer kun til Freden,
Derfor stik jert Sværd i Skeden!

22 Lad dem bande og velsigne
Verdens Frelser, hvem der vil!
Immer jeg mig selv maa ligne,
Blev og tidlig vant dertil,
Midt imellem *Skam og Ære*
Taalig Verdens Synd at bære!

- 23 *Falskhed* er min Fjendes Moder,
Hykleri er hendes Lyst,
Aldrig den jeg kalder Broder,
Som har diet hendes Bryst;
Fæstes hun *for mig* til Amme,
Værst jeg gjøres da tilskamme!
- 24 |A:154 *Sandhed* er mit Navn i *Himlen*,
Naade er mit Navn paa *Jord*,
Kiendes kun derpaa i *Vrimlen*,
Lys og Fred gaae i dets Spor;
Naade Ingen kan paanødes,
Svøbt i Trudsler den forødes!
- 25 Hvor man ynder mig til Hove,
Finder tryg, hvem jeg staaer bi,
Bort med alle *Straffelove*
Mod *Vantro* og *Kiætteri!*
“Gabestok og Helligbrøde”
De gjør *Zions Veie* øde!
- 26 Ingen tænke, *Haand* kan bygge
Mig et Huus at holdes i!
Huset favner kun min Skygge,
Selv gaaer Fængslet jeg forbi,
Hen, hvor *frit* med sine Hamre
Aand mig bygger *Hjerte-Kamre!*
- 27 Hvor man taale vil den Tone,
Taale, jeg gaaer ind og ud,
Som en *Drot* med Torne-Krone,
Som en Beiler til sin Brud;
Straaler Borg, som Engle bygge,
Saaes Fred og høstes Lykke!
- 28 Hvor det Ord, paa *Herrens* Vegne,
Staaer ei blot som Sort paa Hvidt,
Men, som Fugl fra Stjerners Egne,
Svinger sig mod *Himlen* frit,
Smilende ad Grøft og Gjærde,
Der er “*Christnes Aand*” paa Færde!
- 29 |A:155 Der er *Aanden*, som kan samle
Folket fra de fire Veir,

I Guds Huus fornye det Gamle:
Lysets *Glands* og Livets *Seir*,
Himlens *Glød* paa hver en Tunge,
Som "Halleluja" vil sjunge!

30 Og hvor *Naadens Aand* sig hæver,
Alle lyse Aanders Hær
I Hans Følge yndig svæver,
Skyde Straaler fjern og nær,
Vidne høit med klare Stemmer
For *det* Dunkle, Dybet gjemmer!

31 Naadens Dyb i Frelser-Barmen,
Hvor al Verdens Synd nedsank,
Smelted ud sit Lys i Varmen,
Har ei Overflade blank;
Salig, hvo som troer iblinde:
Salighed er der at finde!

32 *Dette* Dyb, som Kløgt ei maaler,
Men kun Daarskab byder Trods,
Dunkelhed med Krands af *Straaler*
Kaldes maa hos Gud og os,
Kaldes lydt af Engle milde
Troens *Grund* og Lysets *Kilde!*

33 Han, som ene det randsager:
Naadens Aand i Guddoms-Stand,
Af det dunkle Dyb opdrager
Klarlig baade *Vin* og *Vand!*
Troen jubler, hvor den findes,
Dunkelt den sin Fødsel mindes!

34 **A:156** Da med *Kiærlighed* gjenfødes
Evighedens Lyshav brat,
Hjertet liflig gennemglødes,
Føler, klar er Himlens Nat,
Er det Lyshav, som skal føde
Jordens klare Morgenrøde!

N. F. S. Grundtvig.
